

Нови министар за КиМ има нову стратегију. Тежиште његовог рада биће на самом Космету. У центру пажње биће они који живе најтеже, који немају ни слободу кретања ни могућност да живе и раде макар онако како је то омогућено у српским срединама северно од Ибра. Горан Богдановић, у разговору за Новости, обећава да никад неће форсирати само ставове странке којој припада, обећава да ће дати пуни допринос успостављању успешне комуникације и сарадње са свим представницима Срба и оних који Србију сматрају својом државом.

* Ваша странка освојила је веома мали број гласова бирача на Космету. Хоће ли вам то отежати сарадњу са житељима на терену, где су највеће поверење добили радикали и ДСС?

- Проблем КиМ није страначки, већ најозбиљнији државни и национални проблем. Срби на КиМ живе у изузетно тешким условима, без елементарних права. Њихови проблеми надрастају страначке интересе, и кад год је у прошлости, а то се много пута догађало, страначки интерес био испред националног и државног, то није доносило добро грађанима КиМ. Демократска странка је освојила 15 одсто гласова на КиМ на прошлим изборима, али мислим да је најважније поверење грађана Космета у државу Србију, а оно неће изостати ако побољшамо положај људи у покрајини. Пре свега, у оним срединама јужно од Ибра, али при томе ни на који начин северно Косово неће бити занемарено.

* Албанци сматрају да су једностраним проглашењем независности „завршили“ причу о статусу Косова. Имају своје институције, које Срби не признају. Са друге стране, Срби су конституисали своје општине и оформили Скупштину. Какав је ту компромис могуће очекивати?

- После недавно одржаних локалних избора, Срби и Горанци су формирали скупштине општина које ће им помоћи у свакодневном функционисању и раду на решавању конкретних, свакодневних проблема. Скупштина заједнице општина на КиМ формирана је на основу договора политичких партија које делују на Космету и, као што знате, чине је делегати новоформираних скупштина општина Срба и Горанаца. Скупштина има консултативан карактер, не доноси законска и друга акта, и у том смислу, Министарство и Влада ће се на одговарајући начин односити према тој институцији. Што се тиче албанских институција, оне су формиране на основу нелегално проглашене независности, коју је признао релативно мали број земаља и оне заправо представљају паралелне институције и према Уставу Републике Србије и према Резолуцији 1244 СБ.

* Ипак, ви и представници ваше странке нисте учествовали на конститутивној седници Скупштине заједнице општина на КиМ?

- Познато је да је и Демократска странка пружила подршку формирању Скупштине заједнице општина Ким, јер је тиме потврђено да је Космет неутуђив и саставни део Србије. Али, ми смо желели и да сачекамо формирање Владе и њен став поводом Скупштине. Влада је потврдила валидност скупштине и, без обзира на то што нисмо задовољни начином избора и бројем делегата, присуствоваћемо раду Скупштине.

* Унмик најављује да неће сарађивати са представницима Срба изабраним на основу недавних локалних избора а истовремено шеф ове организације Ламберто Занијери

захтева састанак са властима у Београду. Да ли видите неку промену у односу Унмика према Србима, или је то само наводна жеља за сарадњом без уважавања става Београда?

- Мисија УН на Космету има мандат добијен од СБ УН, и ми очекујемо да ће се придржавати свог мандата. Очекујемо да ће Унмик веома брзо признати локалну власт и успоставити сарадњу са легитимно изабраним представницима Срба и других неалбанаца, јер је то у најбољем интересу не само Срба већ и те мисије и самих Уједињених нација.

* Све је више земаља, попут Русије, које заговарају неопходност наставка преговора између Београда и Приштине, док неке друге сматрају да је могуће преговарати само „о техничким питањима“ која се тичу живота становника Космета. Какав избор између ова два пута очекујете?

- Ми подржавамо наставак преговора, јер преговори представљају једини метод за проналажење компромисног, обострано прихватљивог и дугорочно одрживог решења статуса Космета. Што се тиче разговора о тзв. техничким питањима, разговараће се о свему што може допринети опстанку и животу Срба и неалбанаца у покрајини, а о модалитету и садржају тих преговора одлучиваће највиши државни органи, Влада, Скупштина и председник Републике Србије.

* Неколико албанских интелектуалаца, међу којима су и чланови бившег преговарачког тима, најавило је лобирање код земаља које нису признале независност Косова да то учине. Хоћете ли се и ви ангажовати код земаља које су нам наклоњене да наставе са принципијелним ставом непризнавања независности?

- Та најаву приштинске лобистичке групе најбоље говори колико је мало постигнуто на плану међународног признавања те неправне творевине. Што се Србије тиче, врло широка и интензивна дипломатска активност Председника Владе Министарства за КиМ, али пре свега Министарства иностраних послова, дала је значајне резултате и до сада је само петина чланица УН признало независност Космета. Очекујем да ће у наредним месецима српска дипломатија још интензивније радити на промовисању наших ставова и заштити наших интереса на Космету. Што се тиче Министарства за КиМ, ми ћемо дати свој допринос у складу са средствима којима располажемо.

* Мисија Еулекс најављује долазак на Космет и преузимање дела надлежности Унмика, Унмик чека реконфигурацију, косовске институције преузимају све већи део надлежности. Срби, пак, очекују да виталне животне области наставе функционисање у склопу органа државе Србије?

- Оно што је сигурно и за шта сам добио уверавања, јесте да ће Влада Србије учинити све што је у њеној надлежности да државне институције и службе које сервисирају српско и друго неалбанско становништво у покрајини функционишу несметано и пуним капацитетом. У то заиста не треба имати никакве сумње.

Смањење обима и бројног стања Унмика може утицати на безбедоносни вакуум у покрајини, што додатно може створити осећај несигурности и небезбедности код Срба. Еулекс нема правну основу за деловање на Космету и као такав не може бити партнер за сарадњу.

* Ни после девет година повратак расељених Срба и неалбанаца не одвија се жељеним током, а у покрајну се није вратио ни један одсто расељених. Какав ће бити ваш допринос процесу повратка расељених?

- Повратак интерно расељених Срба и других неалбанаца биће један од приоритета рада министарства и ми ћемо у циљу покретања тог питања с мртве тачке ангажовати све расположиве капацитете, укључујући иницијативу за заказивање донаторске конференције за прикупљање средстава за подстицај повратка као и неке друге активности о којима ћу детаљно говорити неком другом приликом.

* На јесен се очекује став Генералне скупштине СБ о захтеву Србије да се Међународни суд правде изјасни о легалности проглашења независности Косова?

- За то питање надлежна је Влада Србије и такву одлуку Министарство за КиМ ће подржати.

* Како ћете сарађивати са локалним лидерима на КиМ и измирити различите политике тамо где за њих баш нема места?

- Морамо учинити све да превазиђемо сукобе и поделе међу становништвом и политичким представницима српског народа на Космету. Министарство, и ја лично, даћемо свој пуни допринос успостављању нормалне комуникације и добре сарадње са свим легитимним представницима српског народа из било које партије, покрета или организације. Нормалан дијалог на решавању огромних проблема у којима се налазимо предуслови су нашег опстанка на КиМ и том циљу мора бити подређено све друго.

* За разлику од нашег претходника, ви сте са Косова. Хоће ли се то осетити у вашем раду?

- Биће промена у раду министарства, а оно што сада са сигурношћу могу рећи јесте да ће државни секретар, начелници служби и други службеници већи део времена проводити у раду на самом Космету како би министарство радило што ефикасније. Кренућемо са формирањем новог кабинета, са радом на самом Космету како бисмо стабилизовали ситуацију у српским срединама и омогућили да институције, здравство, просвета и привреда функционишу на добробит становника покрајине. Основни мото у раду нашег министарства биће „Живети на Косову и за Косово, а не од Косова“.

Драгана Зечевић